

[Damsgaard.]

Dette er i sig selv en god ting, men hvis der skal være et varigt grundlag for en sådan udvikling, er det en absolut nødvendighed, at den samlede produktion stiger mindst i samme takt. Gør den ikke det, er de højere indkomster, vi bevilger hinanden, uden reelt indhold.

Denne forudsætning for en sund økonomisk vækst var gennem en længere periode ikke til stede. Konsekvensen var et stadigt efterspørgselspres med en række uheldige tendenser i den økonomiske udvikling som nødvendige følger.“ (Spalte 2017).

Disse kendsgerninger har jeg lyst til at gentage, det har vi jo også gjort før, og jeg tror, de er meget nyttige at have for øje i vor planlægning af den økonomiske politik.

Finanslovdebatten drejer sig naturligvis i første række om selve det fremsatte forslag til finanslov, men dernæst også om det 4-årige budgetforslag, der placerer finanslovsforslaget ind som et skridt i en mere langsigtet udvikling, og for det tredje om den økonomiske situation i vort land, som den kommende finanslov skal virke i og virke på.

Jeg vil gerne rose den højtærede finansminister for et par væsentlige tekniske forbedringer i finanslovsforslag og budgetforslag. De mange fonds, anlægsbevillinger, tilskud og udlån, der hidtil har været samlet på tværs af sagsområder og ministerier i de tidligere paragraffer 25-28 og 30, er nu fordelt på de ministerparagraffer, de reelt hører sammen med. Budgetoverslaget omfatter desuden to nye år, idet det ud over den ordinære fremskubning med 1 år er udvidet fra at være 3-årigt til at være 4-årigt. Det betragter jeg som væsentlige forbedringer.

Disse og andre tekniske ændringer skal bidrage til en bedre offentlig budgetlægning og dermed en fornuftigere afvejning både mellem de offentlige opgaver indbyrdes og mellem disse og den private sektors. De skal også gerne medvirke til, at vi får et sikrere billede af de enkelte beslutningers og lovs videre konsekvenser.

Selve finanslovsforslaget viser en betydelig afdæmpning af statsudgifternes stignings-takt i forhold til tidligere års forslag, og ser

vi forslaget i sammenhæng med de 4-årige budgetforslag, markeres en klar vilje til at bringe stigningen i de offentlige udgifter bedre på bølgelængde med det, som vort samfund kan bære uden at miste den økonomiske balance.

Selv om man vel ikke skal tage alt for håndfast på den talrække, der viser stigningsprocenterne fra år til år i de budgetterede reelle statsudgifter for 4 års perioden, det vil altså sige tallene 6, $5\frac{1}{2}$, $5\frac{1}{2}$ og 4, så kan de nok give grund til et par bemærkninger.

For det første vil det næppe være disse tal, vi møder, efterhånden som vi kommer frem til de enkelte års finanslovsforslag, allerede fordi vi her vil få prisændringerne med ind. Når det samlede udgiftsbeløb i det foreliggende finanslovsforslag viser en stigning på ca. 12 pct. i forhold til finansloven året før eller i forhold til det finansår, vi befinder os i, så skyldes det således, at prisstigningerne i de halvandet år fra budgettets prisniveau til den faktiske anvendelse af bevillingerne antages at føje yderligere 6 pct. til den reelle stignings 6 pct.

For det andet er denne talrække, jeg nævnte, med dens gradvis aftagende stigningsprocenter udtryk dels for de forventede udgifter ved den lovgivning, vi har i dag, dels for et skøn eller en forhåndsramme for de udgifter, der kan komme i fremtidig lovgivning.

For det tredje giver budgetoverslagene plads for en fortsat og betragtelig udbygning af det offentliges virke. Dels skulle fortsatte rationaliseringer og bedre tilrettelæggelse af det offentliges funktioner give mulighed for forbedringer selv inden for uændrede udgiftsbeløb, når vi ser bort fra prisudviklingen i hvert fald — selve systemet med rammebevillinger blev opfattet som en tilskyndelse for de enkelte styrelser hertil — dels betyder de aftagende procenter dog en reel årlig forøgelse af statens samlede udgiftsramme på omkring halvanden milliard kr. Der er altså tale om en blød opbremsning for at afpasse farten efter forholdene. Der er ikke tale om en katastrofeopbremsning. Jeg tror, det er vigtigt at slå dette fast. Det kan aldrig være et mål i sig selv at standse forbedringer af de goder, befolkningen skaffer sig via det offentlige. Men den kendsgerning,